

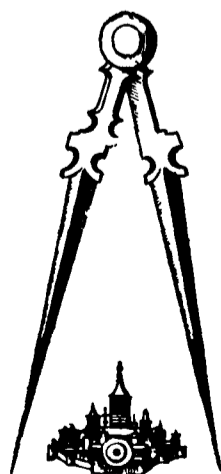
Historische plattegronden
van
Nederlandse steden
deel 12

ROTTERDAM

samengesteld door

P.T. van de Laar
A. van der Schoor
G.L. van Veldhuizen

onder redactie van
P. Ratsma

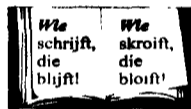

Inhoud

Voorwoord, door Jantje Steenhuis	3
I Inleiding, door Piet Ratsma	4
II De topografische geschiedenis van Rotterdam, door Paul van de Laar	5
III Cartografische geschiedenis van Rotterdam, door Arie van der Schoor	45
IV De gedrukte plattegronden van de stad Rotterdam; een cartobibliografisch overzicht tot 1903, door Guus van Veldhuizen	82
1. Inleiding	82
2. Werken waarin de beschreven kaarten gepubliceerd zijn	83
3. Bibliografische bronnen	88
4. Geraadpleegde collecties	89
5. Overzicht van de beschreven kaarten	90
6. De kaartbeschrijvingen	91
V Bronnen & literatuur	149
a. Lijst van gebruikte afkortingen	149
b. Bronnen	149
c. Literatuur	149
VI Lijst van plattegronden in facsimile	157
VII Lijst van afgebeelde kaarten, prenten enz.	159
VIII Register	167
IX Summary, door Paul van de Laar & Arie van der Schoor, vertaling Charles Welling	172

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van:

BOEKENFONDS

ELISABETH GRENT
F.J.M. VAN DER HELM

Departement Rotterdam der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen

Erasmusstichting

G.Ph. Verhagen-Stichting

Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland

SNS REAAL Fonds

KA 210 236:12

Stichting Bevordering van Volkskracht

Stichting Dr. Hendrik Muller Vaderlandsch Fonds

Stichting Elise Mathilde Fonds

Stichting H.M.A. Schadee-Fonds

Van de Mandele-Stichting

ISBN 978 90 6469 839 2

© 2008 Uitgeversmaatschappij Canaletto/Repro-Holland, Alphen aan den Rijn, Holland.
Printed in the Netherlands.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.
No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without permission from the publisher.

VI Lijst van de plattegronden in facsimile

1. ca. 1558.

[Plattegrond van Rotterdam met naaste omgeving].
Jacob van Deventer.
Noorden boven (kaartbeeld wijkt enigszins af)
Schaal ca. 1:9.000.
Tekening in kleur, pen en penseel ; 43 x 54,5 cm.
Met carton (14 x 21 cm).
Origineel: Madrid, Biblioteca Nacional, MS Res 207, nr. 25, f. 29v-30r.
Reproductie: 85%

2. 1588.

Rotterdam : Roterodamum, Hollandiae in ostio Roteri flu. Opp. Magni illius.
Desiderij Erasmi Patria.
Verm. F. Hogenberg.
Noorden boven.
Schaal ca. 1:3.500 / 4.000.
Kopergravure ; 29 x 40 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 10.
Reproductie: 100%
Cartobibliografie: RTD 002.

3. 1599.

[Rotterdam].
[Uitgegeven door] Henrijck Haestens.
Zuidoosten boven.
Schaal: varieert ca. 1:3.200 (oost-westrichting) / ca. 1:4.500 (noord-zuid-richting).
Kopergravure ; 43 x 52 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 13.
Reproductie: 2 bladen, 85% / 100%
Cartobibliografie: RTD 003.

4. 1623.

[Plattegrond van Rotterdam].
Frans Huys & Dirck Davidsz. Versyden.
Noordwesten boven.
Schaal: ca. 1:4.200.
Kopergravure ; 40 x 42,5 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 16.
Reproductie: 90%
Cartobibliografie: RTD 006.

5. 1626.

Caarte van Rotterdam met alle sijne huysen, wegen, straeten, ende al wat daerinne t'aenmercken is, alles op sijn maet.
Balthasar Floris van Berckenrode & Evert Symonzoon Hamersveldt.
Noordwesten boven.
Schaal: ca. 1:2.400.
4 bladen : kopergravure ; totaal 73 x 82 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 20.
Reproductie: 4 bladen, 100%
Cartobibliografie: RTD 007.

6. 1649.

Rotterdam.
[Uitgegeven door] Joan Blaeu.
Noordwesten boven.
Schaal: ca. 1:5.000.
Kopergravure ; 42 x 53,5 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, I 38.
Reproductie: 90%
Cartobibliografie: RTD 012.

7. ca. 1657.

Rotterdam.
[Uitgegeven door] Joannes Janssonius.
Noordwesten boven.
Schaal ca. 1:4.500.
Kopergravure ; 40 x 50,5 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, I 31-1.
Reproductie: 100%
Cartobibliografie: RTD 017-I.

8. ca. 1689.

Tabvla Roterodami novissima.

[Uitgegeven door] Adriaen Schoonebeek.
Noordwesten boven.
Schaal ca. 1:4.700.
Kopergravure ; 48 x 57 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 27.
Reproductie: 80%
Cartobibliografie: RTD 019.

9. 1694.

Rotterdam met al syn Gebouwen.
Joannes de Vou & Romeyn de Hooghe.
Noordwesten boven.
Schaal ca. 1:1.850.
6 bladen : kopergravure ; elk 54 x 40 cm + 16 afbeeldingen.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 39.
Reproductie: 21 bladen, 90%
Cartobibliografie: RTD 020.

9a. 2007.

[Plattegrond van Rotterdam anno 2007 over de plattegrond van De Vou en De Hooghe].
M. Hanning, Gemeentewerken Rotterdam.
Origineel bestand: Gemeentewerken Rotterdam.

10. 1697.

Peylinge van de Maas van het jaar 1697.
[Pieter Ancelin].
Noordwesten of zuidoosten boven [afhankelijk van wat men als onder- en bovenkant van de kaart beschouwt].
Schaal ca. 1:2.500.
Tekening in kleur, pen en penseel ; 94 x 107 cm (onregelmatig).
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, PW, port I, nr. 484.
Reproductie: 40%

11. 1708.

[Kaart van Rotterdam en omstreken en de Nieuwe Maas met de aanwassen aan beide zijden van de rivier].
Pieter Ancelin.
Noorden boven.
Schaal: ca. 1:16.600.
Tekening in kleur, pen en penseel ; 25 x 28,5 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, XXX 15.
Reproductie: 100%
Cartobibliografie: vgl. RTD 021.

12. 1733.

Nieuwe plattegrond van de stad Rotterdam, geleegeen aande rivieren de Maase en de Rotte = Plan nouveau de la ville de Rotterdam, située sur les rivieres de la Meuse et de la Rotte.
[Uitgegeven door] Hendrik de Leth.
Schaal: ca. 1:4.750.
Kopergravure ; 40,5 x 48 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 44-1.
Reproductie: 90%
Cartobibliografie: RTD 027.

13. 1731/1740.

Roterodami Delineatio Ichnographica et Scenographica.
[Uitgegeven door] Mattheus Seutter.
Schaal: ca. 1:4.750.
Kopergravure ; 36 x 57 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 37.
Reproductie: 100%
Cartobibliografie: RTD 026-I.

14. 1800.

Nieuwe plattegrond der stad Rotterdam, gelegen aan de rivieren de Maas en de Rotte, met alle de publicque en kerkelijke gebouwen binnen dezelve staande, als mede deszelfs havens, vaarten, straten, steegen en gangen; mitsgaders deszelfs buitenvesten, cingels laanen enz., gelijk ook alle de buitenplaatsen, tuinen en bleekerijen in den omtrek der voornoemde stad gelegen.
Andrew Munro.
Noordnoordwesten boven.
Schaal ca. 1:1.500.
4 bladen : kopergravure ; elk blad 64 x 84 cm, totaal 127 x 167 cm.

Origineel, Gemeentearchief Rotterdam, RI 50.
Reproductie: 8 bladen, 80%.
Cartobibliografie: RTD 033.

15. 1824.

Rotterdam.
D. Sluyter ; [uitgegeven door] Arbon & Krap.
Noordwesten boven.
Schaal: ca. 1:4.500.
Kopergravure ; 39 x 50 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 55-1.
Reproductie: 90%
Cartobibliografie: RTD 037-I.

16. 1839.

Platte grond der stad Rotterdam en hare omstreken.
L.F. Temminck ; gegraveerd door D. Veelwaard en Zonen.
Noorden boven.
Schaal ca. 1:10.300.
Kopergravure ; 49 x 60 cm.
Origineel: Gemeenterachief Rotterdam, RI 59.
Reproductie: 75%.
Cartobibliografie: RTD 044.

17. 1839.

Platte grond der stad Rotterdam
L.F. Temminck ; gegraveerd door D. Veelwaard en Zonen ; uitg. door Van der Meer & Verbruggen.
Noordwesten boven.
Schaal ca. 1:2.500.
4 bladen, aaneengeplakt : kopergravure ; totaal 75 x 123 cm.
Origineel: Gemeenterachief Rotterdam, RI 61.
Reproductie: 4 bladen, 90%.
Cartobibliografie: RTD 043-I.

18. 1858.

Situatie-kaart der stad Rotterdam.
W.N. Rose; lith. F.G. Mortelmans.
Noorden boven.
Schaal 1:10.000.
Steendruk ; 40 x 55,5 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, RI 71.
Reproductie: 100%
Cartobibliografie: RTD 057.

19. 1865.

Platte grond der stad Rotterdam.
L.F. Temminck ; gegraveerd door D. Veelwaard en Zonen ; uitg. door Verbruggen en Van Duym.
Noordwesten boven.
Schaal ca. 1:2.500.
4 bladen, aaneengeplakt : kopergravure ; totaal 75,5 x 122 cm.
Origineel: Gemeenterachief Rotterdam, RI 79.
Reproductie: 4 bladen, 90%.
Cartobibliografie: RTD 043-II.

20. 1886.

Platte grond der gemeente Rotterdam.
Gemeentewerken Rotterdam.
Noorden boven.
Schaal 1:2.500.
9 bladen : steendruk ; 67 x 109 cm (6 bladen) en 67 x 29 cm (3 bladen).
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, I 97.
Reproductie: 15 bladen, 65%
Cartobibliografie: RTD 103.

21. 1903

Plattegrond der gemeente Rotterdam met ontworpen uitbreidingsplannen.
Lith. Tresling & Co.
Noorden boven.
Schaal 1:10.000.
Steendruk in kleur : 88,5 x 110 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, 1979-2115.
Reproductie: 45%
Cartobibliografie: RTD 126.

22. ca. 1938.

Rotterdam "Cito" Plan.
[Uitgegeven door] H. van Diehlen & Co.
Noorden boven.
Schaal 1:17.500.
Kleurendruk ; 70 x 93 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, 1973-4793.
Reproductie: 55%

23. ca. 1962.

Rotterdam Cito Plan.
[Uitgegeven door] H. van Diehlen & Co.
Noorden boven.
Schaal 1:16.000.
Kleurendruk ; 71 x 54 cm.
Origineel: Gemeentearchief Rotterdam, 1991-576.
Reproductie: 2 bladen, 100%

24. 2007

Straatnamenkaart Rotterdam.
Gemeentewerken Rotterdam.
Schaal 1:20.000.
2 bladen ; kleurendruk ; 94,5 x 119 cm.

VII Lijst van afgebeelde kaarten, prenten enz.

Illustraties bij hoofdstuk II 'Ruimtelijke ontwikkeling van Rotterdam'

- II-1. Overzicht van de bodemgesteldheid en bewoning in het westelijk deel van de Rijn-Maasdelta in de negende en tiende eeuw.
Door Maarten Slooves.
Digitaal bestand Uitgeverij Matrix, Utrecht.
Uit: Willem van der Ham, *Hoge dijken, diepe gronden. Land en water tussen Rotterdam en Gouda. Een geschiedenis van Schieland*, 15-44. Utrecht 2004, p. 19.
- II-2. Reconstructie van dijken en dammen in de naaste omgeving van Rotterdam.
Bewerking op basis van kaart Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam.
Uit: Carmiggelt, A.J. Guiran en M.C. van Trierum (red.), *BOORbalans 3. Archeologisch onderzoek in het tracé van de Spoortunnel*, 3. Rotterdam 1997.
- II-3. Gedeelte van het Oude Noorden tussen de Bergweg en de 1e Pijnackerstraat, 1983.
Door Max van Essen, Gemeentearchief Rotterdam.
Luchtfoto, kleur.
GAR, tha, 1983-2986.
- II-4. Kaart met de ligging van de sluizen in de Hoogstraat.
Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam.
Uit: *Hoge dijken, diepe gronden. Land en water tussen Rotterdam en Gouda. Een geschiedenis van Schieland*, 15-44. Utrecht 2004, p. 59.
- II-5. Keizerinnesluis in de Hoogstraat 1943/1944.
Foto.
GAR, tha, X 127.06.
- II-6. Reconstructie (1990) van de stadsplattegrond van Rotterdam omstreeks 1340.
Door D. Wynand naar een ontwerp van stadsarcheoloog C. Hoek.
Tekening in kleur.
GAR, tha, 1992-3205.
- II-7. Deel van de stadsmuur bij de Oostpoort, 1573.
Door Jan Jansz. Potter.
Detail van kaart, tekening in kleur.
Kaartboek van het Heilige Geesthuis Rotterdam, folio 3a.
GAR, tha, 1972-672.
- II-8. Oostpoort, 1577.
Door Simon Dammasz van Dueren.
Kaart, tekening in kleur.
Kaartboek Simon Dammasz. Van Dueren.
GAR, OSA, bewaard in de tha, II 10.
- II-9.
A en B. Twee details van het gezicht op de stad van de Maaszijde behorende bij de 'Maaskaart' van Jacob Quack.
Door Joost van Geel.
Ets, 6 bladen.
GAR, tha, RI 117.
- II-10. Schielandse Hoge Boezem, circa 1895.
Fotograaf onbekend.
Foto.
GAR, tha, 1975-188.
- II-11. Oudehaven, 1798/1802.
Door Gerrit Groenewegen.
Tekening in kleur.
GAR, tha, 1973-4805.
- II-12. Ooster Oudehoofdpoort gezien vanaf het Bolwerk, ca. 1856.
Door R.F. Turing.
Foto.
GAR, tha, PBK 2002-33.
- II-13.
t/m 17. De binnenstad van Rotterdam genomen vanaf de toren van de Sint-Laurenskerk, 1861.
Door Peter Wotke.
5 foto's.
GAR, tha, RI 270; RI 231; RI 233, RI 248, RI 323.
- II-18. Het Park.
Tekening door J.A. Jigstic; gravure door Froment.
Kleurendruk.
Uit *The Illustrated London News*, september 1880, no 2153, vol. LXXVII.
GAR, tha, 1990-55.
- II-19. Aanleg van het spoorviaduct in de gedempte Binnenrotte, 1871.
Door Julius Perger.
Foto.
GAR, tha, VIII 6.
- II-20. Kolk met het spoorviaduct, ca. 1910.
Door Henri Berssenbrugge.
Foto.
GAR, tha, 1987-260.
- II-21. Kaart uit 1825 waarop het Kanaal door Voorne (aangelegd in 1827-1829) is ingetekend.
Uitgegeven door Arbon & Krap.
Steendruk.
GAR, tha, RI 90.
- II-22. *Algemene Rivierkaart van Nederland*, blad 18 uit 1880.
Door de Topographische Inrigting.
Steendruk.
GAR, tha, I 87.01.
Cartobibliografie RTD 095.
- II-23. Kaart met het eerste Coolpolderplan (1883).
Door G.J. de Jongh.
Tekening in kleur.
GAR, archief Plaatselijke Werken, map 2715, 6699b.
- II-24. Kaart met het herziene Coolpolderplan (1887).
Door G.J. de Jongh.
Druk.
Uit: L.J.C.J. Van Ravesteyn, *Rotterdam in de negentiende eeuw*.
- II-25. Heemraadssingel, 1911.
Door J.W. Theyssen.
Foto.
GAR, tha, IX 1895.02.
- II-26. Kaart van Rotterdam met de uitbreidingen van het grondgebied van de gemeente van 1870 tot 1941.
Bewerkingen van C.A.A. de Graaf, Gemeentewerken Rotterdam.
Kleurendruk.
GAR, tha, 1968-1722.
- II-27. Prospect van de Rotterdamse haven, 1904.
Naar tekening door E. Hesmert.
Heliogravure in kleur.
GAR, tha, VII 80.
- II-28. Drie details van een kaart met uitbreidingsplannen Noord (A), Oost (B) en West (C), 1883/1900.
Bewerkt door L.J.C.J. van Ravesteyn.
Druk.
Uit: L.C.J.C. van Ravesteyn, *Rotterdam in de negentiende eeuw*.
- II-29. Boerderij op de Beukelsdijk, 1923.
Door A. Schaller.
Foto.
GAR, tha, XXV 66.

- II-30. Plan C, 1938.
Fotograaf onbekend.
Foto.
GAR, tha, PBK 5695.
- II-31. Coolsingel en de sloop van het Zandstraatkwartier rond 1908.
Door Henri Berssenbrugge.
Foto.
GAR, tha, II 15.00.02-2.
- II-32. Plattegrond met plan voor de aanleg van de Coolsingelboulevard en de Meentdoorbraak uit 1913.
Tekening in kleur.
GAR, archief GW, bnr. 29401, inv.nr. 3587.
- II-33. Plattegrond met plan voor verkeersdoorbrakenplan, 1914.
Door A.C. Burgdorffer.
Tekening in kleur.
GAR, archief GW, bnr. 29401, inv.nr. 3598.
- II-34. Stokvisverlaat bij de Stokvisbrug ter hoogte van de Galerij, ca. 1910.
Door Henri Berssenbrugge.
Foto.
GAR, tha, VIII 159.02.
- II-35. Coolsingel in 1930.
Door J.P. Stoel.
Foto.
GAR, tha, 1986-1553.
- II-36. Het verwoeste Plan C, 1940.
Door A.M. van der Plas.
Foto.
GAR, tha, 1980-488.
- II-37. Plattegrond van het Basisplan voor de Wederopbouw van Rotterdam 1946, (versie 1949).
Door C. van Traa.
Kleurendruk.
GAR, tha, I 225.
- II-38. Korte Lijnbaan in aanbouw, ca. 1951.
Door Het Vrije Volk.
Foto.
GAR, tha, 1972-4520.
- II-39. Het centrum van Rotterdam, gezien vanuit het zuiden, mei 2007.
Door Roel Dijkstra.
Digitale luchtfoto in kleur.
GAR, tha, 2007-2199.
- III-5. *Kaartboek van Rotterdam, 1575-1613, kaart 7 (1578): Erven daer de oude hooftpoort plach te staen.*
Door Simon Dammasz. van Dueren.
Handschrift in kleur.
Kaartboek Simon Dammasz van Dueren.
GAR, OSA, bewaard in de tha II 10.
- III-6. Prospect van Rotterdam omstreeks 1575.
Door Frans Hogenberg?
Kopergravure, ingekleurd.
Uit: G. Braun en F. Hogenberg, *Urbium praecipuarum Liber tertius*.
Keulen, 1581.
GAR, tha, III 8.
- III-7. Kaart van de loop van de Maas voor en langs Rotterdam, 1779.
18^e eeuwse kopie door J. van Westenhout Davidsz. naar een 16^e eeuwse kaart.
Handschrift in kleuren.
GAR, tha, VI 4.
- III-8. Profiel van Rotterdam, 1599.
Uitgegeven door Henrick Haestens te Leiden.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 101.
- III-9. Kaart van Schieland, detail, 1611.
Door Floris Balthasars. en Balthasar Florisz. van Berckenrode.
Kopergravure.
GAR, tha, RISCH 1.
- III-10. Gezicht op Rotterdam, 1613.
Door P. Serwouters e.a.
Kopergravure, ingekleurd.
Coll. Atlas van Stolk, Rotterdam.
- III-11. Kaart van een deel van Charlois, 1624.
Door Jan Jansz. Stampioen.
Handschrift in kleur op perkament.
GAR, Archief Grondheerlijkheid Charlois, inv.nr. 25, kaart 5.
- III-12. Kaart van het ambacht van Cool, Beukelsdijk, Oost- en West-Blommersdijk, 1628.
Door Jan Jansz. Stampioen.
Handschrift in kleuren op perkament.
GAR, PW, port. A nr. 24.
- III-13. Plattegrond van Rotterdam, detail, 1649.
Uitgegeven door Joan Blaeu.
Kopergravure.
Cartobibliografie RTD 012.
GAR, tha, I 38.
- III-14. Kaart van de Oudehaven, omstreeks 1650.
Door Dirk Davidsz. Versyden.
Handschrift in kleur.
GAR, PW, port. B nr. 77.
- III-15. Kaart van het hoogheemraadschap Schieland, detail, 1660.
Door Jan Jansz. Stampioen.
Kopergravure.
GAR, tha, 1971-125.
- III-16. 'Maaskaart van Jacob Quack', 1665.
Door Joost van Geel.
Ets.
Uitgegeven door Jacob Quack, postmeester, 1665.
GAR, tha, RI 84.
- III-17. Detail van een stadsplattegrond van Rotterdam.
Door Carel Allard, uitgegeven tussen 1691 en 1706.
Ets, ingekleurd.
Cartobibliografie: RTD 019 III.
GAR, tha, RI 32.
- III-18. Titelpagina *Spiegel van Staat des Vereenigde Nederlands [...]*, Amsterdam 1706.
Door R. de Hooghe.
Ets.
GAR, bibl., 76 A 14.

Illustraties bij hoofdstuk III
'Geschiedenis van de cartografie van Rotterdam'

- III-1. Kaart van de Drie Schieën, na 1512.
Toegeschreven aan Jan de Pape.
Handschrift in kleur op linnen.
Nationaal Archief, Den Haag.
- III-2. Kaart van Rotterdam en omgeving: Cool en Schoonderloo, 1540.
17^e of 18^e eeuwse kopie naar Cornelis Cornelisz. de Schilder.
Handschrift in kleur.
GAR, tha, XXX 2.
- III-3. Rotterdam, kaart Jacob van Deventer geprojecteerd op stadsplattegrond ca. 1900.
Computerbewerking door Ricardo Bravenboer, IDOS
Tekentechnieken.
Uit: Lodewick en Marijnissen, *Verkenning*, 2006 (kaart 3).
GAR, bibl.
- III-4. Kaart van de Rotte, 1566.
Door Jan Jansz. Potter.
Handschrift in kleur.
Den Haag, Nationaal Archief, VTH 1094.

- III-19. Kaart gemaakt in verband met het plan tot aanleg van een kanaal door Voorne, 1694.
Door Pieter Ancelin.
Handschrift.
GAR, ktt GAR, port. L nr. 43.
- III-20. Titelpagina van *Les Délices de la Hollande* [...].
La Haye: Van Dole 1710.
Ets/kopergravure.
GAR, bibl., 75 A 28.
- III-21. Kaart van het project voor doorspoeling van de wateren binnen Rotterdam, 1776.
Anoniem.
Handschrift, ingekleurd.
GAR, PW port. A nr. 43.
- III-22. Kaart van Schielands Hoge Boezem, 1766.
Door Dirk Smits.
Ets/kopergravure.
GAR, tha, RISCH 20 en XXX 26.00.01.
- III-23. Titelpagina *Nieuwe Geographische en Historische Atlas, van de Zeven Vereengde Nederlandsche Provintien*, Amsterdam 1740.
Door Hendrik de Leth.
Ets/kopergravure.
GAR, bibl., 75 C 11.
- III-24. Kaart van de benedenloop van de Maas en de Merwede van de Noordzee tot Gorinchem.
In: Hendrik de Leth, *Nieuwe Geographische en Historische Atlas, van de Zeven Vereengde Nederlandsche Provintien*. Amsterdam 1740.
Gekopieerd naar de kaart van M. Bolstra.
Ets/kopergravure, kleur.
GAR, bibl., 75 C 11.
- III-25. Plattegrond van de stad Rotterdam, 1740.
In: Hendrik de Leth, *Nieuwe Geographische en Historische Atlas* [...]. Amsterdam 1740.
Ets/kopergravure.
Cartobibliografie: RTD 028.
GAR, bibl., 75 C 11.
- III-26. Kaart van het slot Honingen, 1787.
Door A. Munro en J. van Daalen.
Handschrift, kleur.
GAR, tha, RISCH. 73 B.
- III-27. *Catalogus der onderscheidene artikelen in het wis & zeevaarkundig magazijn van Arbon & Krap*. Rotterdam 1816, eerste pagina.
Druk.
GAR, bibl., XXVII F 94.
- III-28. *A new picture of Rotterdam* [...]. Rotterdam 1825, eerste pagina.
Druk.
GAR, bibl., XXV G 3.
- III-29. Kwitantie van J.W. Temminck-Ruijchaver inzake de koperen platen van de stadsplattegrond die haar man had gemaakt, met toebehoren en rechten, 1862.
Afschrift, 19^e eeuw.
GAR, hs. 8971.
- III-30. Gezicht op Rotterdam in vogelvlucht, omstreeks 1855.
Door Canelle.
Litho.
GAR, tha, RI 68.
- III-31. Kaart van de Nieuwe Maas en het Scheur, waarop met lijnen is aangetoond een ontwerp tot verbetering van de vaarweg van Rotterdam en de overige Maassteden naar zee, 1857.
Naar een ontwerp van Pieter Caland.
Litho, ingekleurd.
GAR, tha, RI 91.
- III-32. Kaart van de uitbreiding op Feijenoord, 1843.
Naar ontwerp van de directeur Gemeentewerken W.N. Rose.
Handschrift in kleur.
GAR, ktt GAR, port. G nr. 11.
- III-33. Detail van de plattegrond der stad Rotterdam, 1865.
Heruitgave van Temmincks kaart van 1839 in bijgewerkte staat, door D. Veelwaard.
Kopergravure.
Cartobibliografie: RTD 043 II.
GAR, tha, RI 79.
- III-34. Plattegrond van de gemeente Rotterdam na de uitbreiding op de linker Maasoever, 1877.
Door H.C.T. van de Wall.
Kleurendruk.
Cartobibliografie: RTD 079 III.
GAR, tha, I 81.01-2 (a).
- III-35. Kaart van het havengebied van Rotterdam, 1907.
Kleurendruk.
GAR, tha, 1990-47.
- III-36. Kaart van Hillegersberg op achterzijde van een plattegrond van Rotterdam, 1931.
Door F.W. Zwagers.
Kleurendruk.
GAR, tha, I 196.
- Illustraties bij hoofdstuk IV**
'Gedrukte plattegronden van de stad Rotterdam, een cartobibliografisch overzicht tot ca. 1903'
- IV-1. Plattegrond van Rotterdam, 1588.
Uit: Guicciardini (Italiaans).
Kopergravure.
GAR, tha, RI 9-2.
Cartobibliografie, RTD 001 II.
- IV-2. Plattegrond van Rotterdam, 1588.
Uit: Braun & Hogenberg, *Liber quartus*.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 10.
Cartobibliografie, RTD 002.
- IV-3. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1609.
Uitg. door Jacobus Migoen.
Kopergravure.
BNF, Richelieu- Cartes et plans – magasin GE DD -655 (136 RES).
Cartobibliografie, RTD 003 II.
- IV-4. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1600.
Uit: Valegio, *Raccolta*.
Kopergravure.
GAR, tha, I 18.
Cartobibliografie, RTD 004.
- IV-5. Plattegrond van Rotterdam, 1609.
Uit: Guicciardini, Claesz. (Frans), of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, I 20.
Cartobibliografie, RTD 005.
- IV-6. Plattegrond van Rotterdam, 1623.
Door Franchoys Huys en Dirk Davidtsz. Versyden.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 16.
Cartobibliografie, RTD 006.
- IV-7. Plattegrond van Rotterdam, 1626.
Door Balthasar Floris van Berckenrode en Evert Symonszoon Hamersveldt.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 20.
Cartobibliografie, RTD 007.

- IV-8. Plattegrond van Rotterdam, 1634.
Uit: Boxhorn, *Toneel*.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 22-2.
Cartobibliografie, RTD 008 II.
- IV-9. Plattegrond van Rotterdam, 1631.
Bijkaart op: Belgii sive Germaniae Inferioris [...], uitg. Janssonius.
Door H. Hondius.
Kopergravure.
GAR, tha, I 36.
Cartobibliografie, RTD 009.
- IV-10. Plattegrond van Rotterdam, 1634.
Kopergravure.
In: Parival, *Délices* 1669 (eerder in Guicciardini, uitg. Blaeu, 1634).
GAR, bibl., 61 F 13.
Cartobibliografie, RTD 010 II.
- IV-11. Plattegrond van Rotterdam, 1641.
Uitg. door M. Merian.
Uit: Werdenhagen, *Tractatus*, of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 19.
Cartobibliografie, RTD 011.
- IV-12. Plattegrond van Rotterdam, 1649.
Uitg. door I. Blaeu.
Kopergravure.
GAR, tha, I 37.
Cartobibliografie, RTD 012.
- IV-13. Plattegrond van Rotterdam, 1652.
Uit: Guicciardini (Latijn, uitg. Janssonius), of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 23.
Cartobibliografie, RTD 013.
- IV-14. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1652.
Kopergravure.
GAR, tha, I 35.
Cartobibliografie, RTD 014.
- IV-15. Plattegrond van Rotterdam, 1654.
Uit: Zeiller, *Topographia*, uitg. C. Merian, of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 24.
Cartobibliografie, RTD 015.
- IV-16. Plattegrond van Rotterdam, 1656.
Bijkaart op: Novissima et accuratissima Hollandiae [...], uitg. Nic. Visscher.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 25.
Cartobibliografie, RTD 016.
- IV-17-I. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1657.
Uit: Janssonius, *Theatrum*, of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 21-1.
Cartobibliografie, RTD 017 I.
- IV-17-II. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1698.
Uit: De Wit, *Theatrum Ichnographicum*, of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 38-1.
Cartobibliografie, RTD 017 II.
- IV-18. Plattegrond van Rotterdam, 1685.
Uit: Parival, *Délices*, of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, I 34.
Cartobibliografie, RTD 018.
- IV-19. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1696.
Uitg. door C. Allard.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 32.
Cartobibliografie, RTD 019 III.
- IV-20. Plattegrond van Rotterdam, 1694.
Door J. de Vou en R. de Hooghe.
Kopergravure.
GAR, tha, 1973-5329.
Cartobibliografie, RTD 020.
- IV-21. Plattegrond van Rotterdam en omstreken, 1710.
Door Pieter Ancelin.
Uit: Parival, *Délices*, of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 42.
Cartobibliografie, RTD 021.
- IV-22. Plattegrond van Rotterdam, 1720.
Door J. Harrewijn.
Uit: Christyn, *Histoire* (1720, 1743) of *Délices* (1769).
Kopergravure.
GAR, tha, RI 28.
Cartobibliografie, RTD 022.
- IV-23. Plattegrond van Rotterdam 1488, 1724.
Door Cornelis van Alkemade.
Uit: *Rotterdamse Heldendaden*, of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 7.
Cartobibliografie, RTD 023.
- IV-24. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1725-1738.
Door Henry Burgh.
Kopergravure.
GAR, tha, 1979-804.
Cartobibliografie, RTD 024.
- IV-25. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1725-1738.
Door Herman Moll.
Uit: Salmon, *Modern history*.
Kopergravure.
GAR, tha., 1981-1033.
Cartobibliografie, RTD 025.
- IV-26. Plattegrond van Rotterdam, 1731/1740 (?).
Uitg. door G.M. Seutter.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 37.
Cartobibliografie, RTD 026 I.
- IV-27. Plattegrond van Rotterdam, 1768.
Uitg. door J. Covens & Zoon, 1787-ca. 1790.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 46.
Cartobibliografie, RTD 027-III.
- IV-28. Plattegrond van Rotterdam, 1740.
Uit: H. de Leth, *Atlas*.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 43.
Cartobibliografie, RTD 028.
- IV-29. Plattegrond van Rotterdam, 1744.
Verbeterd door J. Kortebrant, uitg. door Isaak Tirion.
Uit: *Hedendaagsche historie*, dl. 15, of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha., RI 45.
Cartobibliografie, RTD 029.
- IV-30. Plattegrond van Rotterdam en omstreken, 1764.
Door J.N. Bellin.
Uit: *Petit atlas*. Tome IV.
Kopergravure.
GAR, tha., XXX 25.
Cartobibliografie, RTD 030.
- IV-31. Plattegrond van Rotterdam, 1785.
Uit: Christyn, *Schouwburg*. Dl. V, of latere uitg.
Kopergravure.
GAR, tha, I 41.
Cartobibliografie, RTD 031.

- IV-32. Plattegrond van Rotterdam, 1792.
Door Samuel John Neele.
Uit: *Trusler's portable atlas*.
Kopergravure.
BL, St. Pancras Map Library, Maps C 43.b.7.
Cartobibliografie, RTD 032.
- IV-33. Plattegrond van Rotterdam, 1800.
Door Andrew Munro.
Kopergravure.
GAR, tha., RI 50.
Cartobibliografie, RTD 033.
- IV-34. Plattegrond van Rotterdam, 1807.
In: *Reisboek koninkrijk* (1821); eerder in *De Bouge, Atlas* (1807).
Kopergravure.
GAR, bibl., 42 E 57.
Cartobibliografie, RTD 034.
- IV-35. Plattegrond van Rotterdam, 1815.
Gegraveerd door Hendrik Roosing.
Uit: Bruining, *Tableau*.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 52.
Cartobibliografie, RTD 035.
- IV-36. Plattegrond van Rotterdam, 1819.
Gegraveerd door Daniel Veelwaard.
In: *Reisboek koninkrijk*.
Kopergravure.
GAR, bibl., 42 E 57.
Cartobibliografie, RTD 036.
- IV-37. Plattegrond van Rotterdam, 1830.
Gegraveerd door D. Sluyter, uitg. door A.H. Krap.
Kopergravure.
GAR, tha, 1982-873.
Cartobibliografie, RTD 037 V.
- IV-38. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1825.
Uit: Hoonard, *Korte beschrijving*.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 56.
Cartobibliografie, RTD 038.
- IV-39. Plattegrond van Rotterdam anno 1488, 1827.
Uit: Hoonard, *Korte geschiedenis*.
Steendruk.
GAR, tha, I 14.
Cartobibliografie, RTD 039.
- IV-40. Plattegrond van Rotterdam, 1832.
Door H.L. van den Houten; lithografie Voorn Boers & Co.
Uit: Van Reyn, *Geschiedkundige beschrijving*.
Steendruk.
GAR, tha, RI 1A.
Cartobibliografie, RTD 040.
- IV-41. Plattegrond van Rotterdam op het einde der zestiende eeuw, 1832
Steendruk Voorn Boers & Co.
Uit: Van Reyn, *Geschiedkundige beschrijving*.
GAR, tha, RI 15.
Cartobibliografie, RTD 041.
- IV-42. Blad 17, Rotterdam van de Algemeene Rivierkaart van Nederland, 1835.
Door Topographisch Bureau van het Departement van Oorlog.
Steendruk.
GAR, tha, XXX 36.
Cartobibliografie, RTD 042.
- IV-43. Plattegrond van Rotterdam, 1839.
Door L.F. Temminck.
Kopergravure.
GAR, tha, RI 61.
Cartobibliografie, RTD 043 I.
- IV-44. Plattegrond van Rotterdam en omstreken, 1839.
Door L.F. Temminck; gegraveerd door D. Veelwaard & Zoon.
Kopergravure.
GAR, tha., RI 59.
Cartobibliografie, RTD 044.
- IV-45. Plattegrond van Rotterdam, 1844.
Uit: T. Marshall, *History [...] of Rotterdam*.
Steendruk.
GAR, tha, I 55.
Cartobibliografie, RTD 045 I.
- IV-46. Plattegrond van Rotterdam, 1845.
Door U. Hendschel.
Uit: *Rhein-Panorama*.
Staalgravure.
UBM, MU 3124 C 16.
Cartobibliografie, RTD 046.
- IV-47. Plattegrond van Rotterdam, 1845.
Lith. Wagner u. Köhl, Darmstadt; uitg. door K. Baedeker.
Steendruk.
Uit: Baedeker, *Holland 1851* (eerder in *Holland 1845*).
WLB Stuttgart, Geogr. Oct 335.
Cartobibliografie, RTD 047.
- IV-48. Plattegrond van Rotterdam, 1847.
Door Van Baarsel en Tuyn.
In: Witkamp, *Gids*.
Steendruk.
GAR, bibl., 39 B 4.
Cartobibliografie, RTD 048.
- IV-49. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1859.
Uitgegeven door Otto Petri.
Staalgravure.
GAR, tha, I 59.
Cartobibliografie, RTD 049 V.
- IV-50. Plattegrond van Rotterdam, 1849.
Uitgegeven door J.M.E. Meijer.
Uit: A.J. van der Aa, *Nederland*.
Steendruk.
GAR, tha, RI 63.
Cartobibliografie, RTD 050.
- IV-51. Plattegrond van Rotterdam, 1849.
Door J.A. Beijerinck.
In: Beijerinck, *Verhandeling*.
Steendruk.
GAR, bibl., XXVII A 12.
Cartobibliografie, RTD 051.
- IV-52. Plattegrond van Rotterdam, 1854.
Door W.N. Rose.
Steendruk.
GAR, tha, RI 67.
Cartobibliografie, RTD 052.
- IV-53. Plattegrond van Rotterdam, ca.1855.
Uitgegeven door N.J. Verhoeff.
Steendruk.
GAR, tha, I 57.
Cartobibliografie, RTD 053.
- IV-54. Plattegrond van Rotterdam, 1858.
Door Ed. Wagner.
Uit: Baedeker, *Belgiën und Holland, 6^e dr.*
Steendruk.
GAR, tha, 1973-943.
Cartobibliografie, RTD 054 I.
- IV-55. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1858.
Uit: Plantenga, *Nederland*.
Steendruk.
GAR, tha, I 63.
Cartobibliografie, RTD 055.

- IV-56. Plattegrond van Rotterdam, 1858.
Uit: C.K. de Geus, *Atlas*.
Steendruk.
GAR, tha, I 62.
Cartobibliografie, RTD 056.
- IV-57. Plattegrond van Rotterdam met het plan voor Cool en Rubroek, 1858.
Ontwerp door W.N. Rose.
Steendruk.
GAR, tha, RI 71.
Cartobibliografie, RTD 057.
- IV-58. Plattegrond van Rotterdam, 1859.
Uitgegeven door A.S. de Waard.
Steendruk.
GAR, tha, RI 72 A.
Cartobibliografie, RTD 058.
- IV-59. Plattegrond van Rotterdam, 1859.
Door A.A. Nunnink; uitgegeven door M.M. Couvée.
In: *Guide en Hollande*.
Steendruk.
GAR, bibl., 39 B 3.
Cartobibliografie, RTD 059.
- IV-60. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1859.
Uitgegeven door M.M. Couvée.
In: *Petit guide*.
Steendruk.
GAR, bibl., V E 872.
Cartobibliografie, RTD 060.
- IV-61. Plattegrond van Rotterdam en omgeving, ca 1860.
Uitgegeven door G.J. Thieme.
Steendruk.
UBVU, LL.06266gk:162.2/od/1860.
Cartobibliografie, RTD 061.
- IV-62. Plattegrond van Rotterdam, 1862.
Getekend door A. Thiollet; gegraveerd door F. Lefevre; uitgegeven door L. Hachette et Cie.
In: *Pays, Itinéraire descriptif*.
Steendruk.
GAR, bibl., 71 E 58.
Cartobibliografie, RTD 062 I.
- IV-63. Plattegrond van Rotterdam, 1863.
Door P.J. Mulder; uitgegeven door P.B. Plantenga.
Kopergravure.
GAR, tha, 1982-6.
Cartobibliografie, RTD 063 I.
- IV-64. Plattegrond van Rotterdam omstreeks het jaar 1400, 1863.
Door W.N. Peypers; getekend door A. Francken.
Uit: Peypers, *Rotterdam*.
Steendruk.
GAR, tha, RI 6.
Cartobibliografie, RTD 064.
- IV-65. Plattegrond van Rotterdam met de geprojecteerde Staatsspoorweg, 1864.
Uitgegeven door H. Nijgh.
Steendruk.
GAR, tha, RI 74.
Cartobibliografie, RTD 065.
- IV-66. Plattegrond van Rotterdam met de geprojecteerde Staatsspoorweg, 1864.
Gedrukt door G. en C.A. van Reyn.
Steendruk.
In: *Spoorwegquaestie*.
GAR, bibl., XXI F 484.
Cartobibliografie, RTD 066.
- IV-67. Plattegrond van Rotterdam met de geprojecteerde Staatsspoorweg, 1864.
Gedrukt door J. Vürtheim; bij rapport W.N. Rose & C.B. v.d. Tak.
Steendruk.
GAR, tha, RI 76.
Cartobibliografie, RTD 067 I.
- IV-68. Plattegrond van Rotterdam met de geprojecteerde Staatsspoorweg, 1864.
Door M. van Waasdijk.
Steendruk.
GAR, tha, RI 77.
Cartobibliografie, RTD 068.
- IV-69. Plattegrond van Rotterdam met de geprojecteerde Staatsspoorweg, 1864.
Gedrukt door J. Vürtheim.
Steendruk.
GAR, tha, RI 75.
Cartobibliografie, RTD 069.
- IV-70. Plattegrond van Rotterdam, 1865.
Uitgegeven door H. Nijgh.
Steendruk.
GAR, tha, RI 78.
Cartobibliografie, RTD 070.
- IV-71. Plattegrond van de gemeente Rotterdam, 1865.
Door J. Kuyper.
Uit: Kuyper, *Gemeente-atlas 1865-1869*.
Kopergravure.
GAR, tha, I 65.
Cartobibliografie, RTD 071.
- IV-72. Plattegrond van Rotterdam in 't laatst der 16^e eeuw, 1865.
Gegraveerd door D. Heyse.
Steendruk.
In: Mees, *Historische atlas*.
GAR, bibl., 58 B 22.
Cartobibliografie, RTD 072.
- IV-73. Plattegrond van Rotterdam, 1866.
Uitgegeven door J.W. van Leenhoff & Zoon.
Steendruk.
GAR, tha, RI 81.
Cartobibliografie, RTD 073.
- IV-74. Plattegrond van Rotterdam, 1867.
Uitgegeven door P.M. Bazendijk.
Steendruk.
GAR, tha, RI 82.
Cartobibliografie, RTD 074 I.
- IV-75. Plattegrond van de stad Rotterdam, ca. 1876.
Door J. Kuyper.
Uit: Kuyper, *Gemeente-atlas 1874-1876*.
Kopergravure.
GAR, tha, I 80.
Cartobibliografie, RTD 075 II.
- IV-76. Plattegrond van Rotterdam, met een plan voor de drinkwaterleiding, 1868.
Uitgegeven door H. Nijgh.
Uit: *Voorstel drinkwaterleiding*.
Steendruk.
GAR, tha, RI 82a.
Cartobibliografie, RTD 076.
- IV-77. Plattegrond van Rotterdam, 1878.
Lithografie: Ed. Wagner.
Uit: Baedeker, *Belgiën und Holland 1878, 14^e dr.*
Steendruk.
UBVU, LK05662gk:110/k.
Cartobibliografie, RTD 077, staat IV.

- IV-78. Plattegrond van Rotterdam, 1869.
Door C.K. de Geus, herzien door Genet.
Steendruk.
GAR, tha, RI 82 C-1.
Cartobibliografie, RTD 078.
- IV-79. Plattegrond van Rotterdam, 1871.
Door H.C.T. van de Wall.
Steendruk in kleur, 2 bladen.
GAR, tha, RI 82 H.
Cartobibliografie, RTD 079 II.
- IV-80. Plattegrond van Rotterdam, met een plan voor de riolering en de drinkwaterleiding, 1870.
Detail: blad 1.
Gedrukt door J. Vürtheim & Zoon.
Steendruk, 15 bladen
GAR, tha, I 69.
Cartobibliografie, RTD 080.
- IV-81. Plattegrond van Rotterdam met een plan voor de drinkwaterleiding, 1871/1872.
Door C.B. van der Tak.
Steendruk.
GAR, tha, I 70.
Cartobibliografie, RTD 081.
- IV-82. Plattegrond van Rotterdam, 1871.
Uitgegeven door J. Smulders & Cie.
Steendruk.
GAR, tha, RI 82 G.
Cartobibliografie, RTD 082 I.
- IV-83. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1879.
Door A. Braakensiek.
Steendruk.
GAR, tha, RI 82 I.
Cartobibliografie, RTD 083 I.
- IV-84. Plattegrond van Rotterdam en omstreken, 1873.
Door M. Ghys; uitg. J. Dosseray.
Kopergravure.
GAR, tha, I 72.
Cartobibliografie, RTD 084 I.
- IV-85. Plattegrond van Rotterdam, 1873.
Door C.K. de Geus.
Steendruk.
GAR, tha, RI 82 C.
Cartobibliografie, RTD 085.
- IV-86. Plattegrond van Rotterdam, 1873.
Uitgegeven door Gebr. J. & H. van Langenhuysen.
Uit: Michaëlis, *Spoorweg*.
Steendruk.
GAR, tha, RI 82 M.
Cartobibliografie, RTD 086.
- IV-87. Plattegrond van Rotterdam, 1874.
Door A. Braakensiek.
Steendruk.
GAR, tha, I 77.
Cartobibliografie, RTD 087, IV.
- IV-88. Plattegrond van Rotterdam, 1875.
Door E. de Geest.
Bijkaart op: [kaart van] Nederland, uitg. Seyffardt's Boekhandel, Amsterdam.
Steendruk.
UBL, COLLBN Port 4 N 25.
Cartobibliografie, RTD 088.
- IV-89. Plattegrond van Rotterdam, 1877.
Gegraveerd door R. Hausermann; uitgegeven door A. Fayard.
Uit: F. de la Brugère, *Atlas universel* (vermoedelijk).
GAR, I 79.
Cartobibliografie, RTD 089.
- IV-90. Plattegrond van Rotterdam, met plan voor de drinkwaterleiding, 1877.
Gedrukt door Van Dieperink & Co, Amsterdam.
In: Tak, *Drinkwaterleiding*.
Steendruk.
GAR, bibl., XXXI G 1.
Cartobibliografie, RTD 090.
- IV-91. Plattegrond van Rotterdam op het einde der zestiende eeuw, ca. 1897.
Gegraveerd door H. Rollet; uitgegeven door Office des guides Conty.
In: Conty, *Hollande circulaire*.
GAR, bibl., 40 F 80.
Cartobibliografie, RTD 091 II.
- IV-92. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1878.
Uitgegeven door John Murray.
Uit: *Handbook for travellers*.
Steendruk.
GAR, tha, I 84.
Cartobibliografie, RTD 092.
- IV-93. Plattegrond van Rotterdam en omgeving, ca. 1878.
Door de Topographische Inrigting.
Steendruk.
GAR, tha, I 82-4.
Cartobibliografie, RTD 093.
- IV-94. Plattegrond van Rotterdam en omstreken, 1879.
Uitgegeven door Hotel du Passage.
Steendruk.
GAR, I 86.
Cartobibliografie, RTD 094.
- IV-95. Algemeene Rivierkaart, blad 18, Rotterdam, 1880.
Topographische Inrigting.
Steendruk.
GAR, tha, I 87.01.
Cartobibliografie, RTD 095.
- IV-96. Plattegrond van Rotterdam, 1881.
Door J. Oprel; uitg. P.M. Bazendijk.
Steendruk.
GAR, tha, I 88.
Cartobibliografie, RTD 096.
- IV-97. Plattegrond van Rotterdam, 1881.
Getekend en gegraveerd door A.W. Jung.
In: Mees, *Historische atlas* 1881.
Steendruk.
GAR, bibl., 58 B 23.
Cartobibliografie, RTD 097.
- IV-98. Plattegrond van Rotterdam, 1883.
Uitgegeven door W.J. Thieme.
In: *Plantenga's Nederland*.
Steendruk.
GAR, bibl., 40 F 79.
Cartobibliografie, RTD 098.
- IV-99. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1884.
Door J. Oprel; uitg. P.M. Bazendijk.
Steendruk.
GAR, I 93-II.
Cartobibliografie, RTD 099 I.
- IV-100. Plattegrond van Rotterdam, 1882.
Door L. Thuillier.
Uit: Joanne, *Hollande 1882*, of latere uitg.
Steendruk.
GAR, tha, I 96.
Cartobibliografie, RTD 100 I.
- IV-101. Plattegrond van Rotterdam, 1885.
Uitgegeven door P.M. Bazendijk.
In: Neiszen, *Haven Rotterdam*, 1885.
GAR, bibl., XV C 23.
Cartobibliografie, RTD 101.

- IV-102. Plattegrond van Rotterdam, 1885.
Uit: Baedeker, *Belgien und Holland*, 1885, 17^e dr., of latere uitg: 1888-1891.
Steendruk.
GAR, tha, I 104.
Cartobibliografie, RTD 102 I.
- IV-103. Plattegrond van Rotterdam, 1886, detail: blad 1.
Door Gemeentewerken Rotterdam.
Steendruk, 9 bladen.
GAR, tha, I 97.
Cartobibliografie, RTD 103.
- IV-104. Plattegrond der gemeente Rotterdam, ca. 1888.
Door M.A.F. Dresch.
Steendruk.
GAR, tha, I 101.
Cartobibliografie, RTD 104 I.
- IV-105. Plattegrond van Rotterdam, 1889.
Door A.J. Bogaerts.
In: IJsselsteyn, *Verbetering*.
Kleurendruk.
GAR, bibl., XXI F 508.
Cartobibliografie, RTD 105.
- IV-106. Plattegrond van Rotterdam, 1889.
Door H. van IJsselsteyn.
Steendruk in groen en zwart.
GAR, tha, I 102.
Cartobibliografie, RTD 106.
- IV-107. Plattegrond van Rotterdam, 1896.
Uitgegeven door Bibliographischer Institut, Leipzig.
In: *Meyers Konversations-Lexikon*, dl. 14, 1896.
Boekdruk.
KB, 4013 C 10-30.
Cartobibliografie, RTD 107 II.
- IV-108. Plattegrond van Rotterdam, 1892.
Uitgegeven door Leo Woerl.
In: *Führer durch Rotterdam*.
Steendruk.
GAR, bibl., V E 862.
Cartobibliografie, RTD 108.
- IV-109. Plattegrond van Rotterdam omstreeks 1560, 1892.
Naar Jacob van Deventer, door M.N. Rotteveel.
In: Unger, 'Oudste plattegrondkaart' in *Rotterdamsch Jaarboekje* 1892.
Steendruk.
Cartobibliografie, RTD 109.
- IV-110. Plattegrond van Rotterdam, 1892.
Uitgegeven door H.A. van IJsselsteyn.
In: IJsselsteyn, *Mededeelingen*.
Steendruk.
GAR, bibl., XX E 9.
Cartobibliografie, RTD 110.
- IV-111. Plattegrond van Rotterdam, 1893.
Uitgegeven door Simkin, Marshall, Hamilton, Kent & Co.
In: Matheson, *About Holland*.
GAR, bibl., 17 B 54.
Cartobibliografie, RTD 111.
- IV-112. Plattegrond van Rotterdam, 1893.
Uitgegeven door Grand Hôtel Coomans.
In: *Souvenir Coomans*.
Steendruk.
GAR, bibl., IX A 62.
Cartobibliografie, RTD 112.
- IV-113. Plattegrond van Rotterdam, 1894.
Uitgegeven door P.M. Bazendijk.
In: Oprel, *Plattegrond*.
Steendruk.
GAR, bibl., V E 864.
Cartobibliografie, RTD 113.
- IV-114. Plattegrond van Rotterdam en omstreken, 1894.
Uitgegeven door Wenk & Birkhoff.
Uit: *Adresboek* 1894.
Steendruk.
GAR, tha, I 112.
Cartobibliografie, RTD 114.
- IV-115. Plattegrond van Rotterdam, 1895.
Door J.J. Claus; uitg. P.M. Bazendijk.
Steendruk in kleur.
GAR, tha, I 114.01-1.
Cartobibliografie, RTD 115 I.
- IV-116. Plattegrond van Rotterdam, 1897.
Door PK; uitg. Marijnen & Knuttel.
Steendruk in kleur.
GAR, tha., I 119.
Cartobibliografie, RTD 116 II.
- IV-117. Plattegrond van Rotterdam, 1895-1897, detail: blad 1.
Door Gemeentewerken Rotterdam.
Steendruk, 10 bladen.
GAR, tha, I 118.
Cartobibliografie, RTD 117.
- IV-118. Plattegrond van Rotterdam, 1896.
Door Jan Wind Hzn. en J. Wind jr.; uitg. Nijgh en van Ditmar.
Steendruk in kleur.
GAR, tha, I 117.
Cartobibliografie, RTD 118.
- IV-119. Plattegrond van Rotterdam, 1896.
Door Jan Wind Hzn. en J. Wind jr.; verbeterd en bijgewerkt door J. Klapmeijer; uitg. Nijgh en van Ditmar.
Steendruk.
GAR, tha, I 122.
Cartobibliografie, RTD 119.
- IV-120. Plattegrond van Rotterdam, 1898-1903.
Door W.A. Hoekwater; uitg. C.A.J. van Dishoeck.
Bijkaart op: Polderkaart van de Landen tusschen Maas en IJ.
Steendruk in kleur.
UBA, OTM: HB-Kaartenlz. 38.05.01.
Cartobibliografie, RTD 120.
- IV-121. Plattegrond van Rotterdam, 1900, detail blad 1.
Door Gemeentewerken Rotterdam.
Steendruk, 12 bladen.
GAR, tha, I 127.
Cartobibliografie, RTD 121.
- IV-122. Plattegrond van Rotterdam, ca. 1900.
Uitgegeven door de Gebr. Canta.
Steendruk in kleur.
GAR, tha, I 128.
Cartobibliografie, RTD 122 I.
- IV-123. Plattegrond van Rotterdam, 1901.
Door J.J. Claus; uitg. P.M. Bazendijk.
Steendruk in kleur.
GAR, tha, I 130.
Cartobibliografie, RTD 123 I.
- IV-124. Plattegrond van Rotterdam, [ca. 1902].
Uitgegeven door de Passage Boekhandel.
Steendruk in kleur.
GAR, tha, I 134.
Cartobibliografie, RTD 124.
- IV-125. Plattegrond van Rotterdam, 1903.
Uitgegeven door J. Smulders.
Steendruk.
GAR, tha, I 136.
Cartobibliografie, RTD 125.
- IV-126. Plattegrond van Rotterdam met ontworpen uitbreidingsplannen, 1903.
Steendruk in kleur.
GAR, tha, 1979-2115.
Cartobibliografie, RTD 126.